

Priporočila Komisije za celostno okoljsko upravljanje

Tematska strategija za urbano okolje

Alenka Burja

Ministrstvo za okolje in prostor

13. december 2007

Mestne občine - OPVO

Priporočila Komisije za celostno okoljsko upravljanje

Šesti okoljski akcijski program (6. EAP) je pozval k pripravi Tematske strategije za urbano okolje s ciljem:

“prispevati s celostnim pristopom k visoki kakovosti življenja in socialni blaginji državljanov z zagotavljanjem okolja, v katerem stopnja onesnaženosti ne vpliva škodljivo na zdravje ljudi in okolje ter s spodbujanjem trajnostnega urbanega razvoja“.

Strategijo je evropska Komisija sprejela januarja, potrjena je bila na okoljskem svetu junija 2006. Letos septembra je Komisija k urbani strategiji izdala še “Priporočila za celostno okoljsko upravljanje” in “Trajnostni načrt za urbani promet”.

Priporočila Komisije za celostno okoljsko upravljanje

Eden od ciljev **EU Strategija za trajnostni razvoj** je “spodbuditi lokalne skupnosti, da se v okviru trajnostnega razvoja bolj zavzeto lotevajo razreševanja urbanih problemom, med njimi tudi gospodarskih in socialnih, ne samo okoljskih.

Trajnostni urbani razvoj zahteva celostni pristop, **tematska strategija za urbano okolje** pa se zavzema za to, da državne in regionalne oblasti podprejo lokalne skupnosti, da dosežejo bolj celostno upravljanje na lokalni ravni.

Priporočila Komisije za celostno okoljsko upravljanje

Prebivalci urbanih območij, njihova kakovost življenja in kakovost okolja so odvisni od tega, kako mesta izgledajo in kako funkcionirajo.

Za zagotavljanje kakovosti življenja v urbanih območjih potrebujemo celostne razvojne strategije.

Priporočila Komisije za celostno okoljsko upravljanje

Urbana območja se soočajo z velikim številom okoljskih izzivov. Dasiravno se obseg in intenzivnost problemov razlikujejo, pa lahko identificiramo niz skupnih problemov. Mednje sodijo slaba kakovost zraka, povečan obseg prometa in prometni zamaški, hrup, pomanjkanje območij za šport, rekreacijo in igro, propadajoče stavbe, visoke ravni emisij TGP, spalna naselja, ustvarjanje ogromnih količin odpadkov in odplak.

Ti okoljski izzivi so resni in imajo velik vpliv na zdravje, okolje in gospodarstvo.

Priporočila Komisije za celostno okoljsko upravljanje

PRIPOROČILA so v največji meri opis procesa in opomnik o ključnih elementih, ki naj bi jih upoštevali pri pripravi programa celostnega okoljskega upravljanja na lokalni ravni (Integrated Environmental Management Program).

Namen priporočil je pomagati lokalnim oblastem pri vzpostavljanju sistema celostnega okoljskega upravljanja za to, da se izboljša stanje okolja.

Priporočila Komisije za celostno okoljsko upravljanje

Namen celostnega okoljskega upravljanja:

- Doseči usklajenost z obstoječo okoljsko zakonodajo
- Izboljšati skladnost in stroškovno učinkovitost različnih ukrepov
- Izboljšati ugled in “konkurenčnost” lokalne oblasti
- Povečati okoljsko ozaveščenost prebivalcev, zaposlenih in drugih vpletenih
- Povečati partnerstvo in komunikacije med prebivalci in lokalno upravo
- Zniževanje stroškov z zmanjševanjem virov in storitev in s tem povečanje gospodarske konkurenčnosti
- Uskladitev poročanja
- Prispevati k nacionalnim in evropskim ciljem na področju okolja in Lizbonske strategije in s tem “ustvariti Evropo kot najbolj atraktivno mesto za delo in naložbe”.

Priporočila Komisije za celostno okoljsko upravljanje

Sistem celostnega okoljskega upravljanja običajno vsebuje 5 ključnih korakov:

(1) Ocena stanja

Prikaže trenutno stanje okolja, organiziranost lokalne uprave, zakonske zahteve in politične prioritete. Ocena predstavlja osnovo za naslednje korake v procesu. Pri tem se lahko uporablja SWOT analiza.

(2) Postavitev ciljev, priprava programa in načrta ukrepov

Postavijo se cilji, identificirajo se prednostne naloge, pobude in kratko, srednje in dolgoročni ukrepi. Pri oblikovanju programa naj aktivno sodelujejo prebivalci, poslovni sektor ter vladne in nevladne organizacije.

(3) Politična zaveza – potrditev programa

Program je skupno dogovorjen dokument in je integralni del strateškega načrtovanja lokalne skupnosti. Izkušnje kažejo, da se z vključevanjem vseh ključnih lokalnih akterjev v pripravo programa izognemo kasnejšim konfliktom pri izvajanju programa in pri doseganju sprejete vizije lokalne skupnosti.

(4) Izvajanje programa in spremljanje

Po potrditvi programa je naslednji korak izvajanje različnih ukrepov na povezan način.

(5) Poročanje in vrednotenje

Nenehno vrednotenje izvajanja programa je potrebno, saj z njim lahko ugotovimo, da je morebiti potrebno postaviti nove ali spremeniti določene ukrepe.

Priporočila Komisije za celostno okoljsko upravljanje

Možna vsebinska področja:

- Izboljšanje kakovosti voda
- Izboljšanje gospodarjenje z odpadki
- Povečanje energijske učinkovitosti in raba obnovljivih virov energije
- Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov
- Izboljšanje kakovosti zunanega zraka
- Izboljšanje urbanega prometa
- Preprečevanje in zmanjševanje hrupa
- Boljše upravljanje v občinah
- Boljša raba zemljišč in prostorsko načrtovanje
- Povečanje biotske raznovrstnosti in zelenih površin
- Zmanjšanje okoljskega tveganja
- Trajnostna raba naravnih virov
- Povečevanje snovne učinkovitosti proizvodnje in potrošnje
- Ipd.

Priporočila Komisije za celostno okoljsko upravljanje

Pomembno:

Program naj podpreta župan in direktor uprave. Vključi naj se tudi občinski svet. S tem se zagotovi resnost namere, hkrati pa tudi spodbudi uslužbence k sodelovanju pri izvajanju programa.

Priporočila Komisije za celostno okoljsko upravljanje

Možni viri EU financiranja:

- Kohezijska politika
- Razvoj podeželja
- Life +
- Raziskave in razvoj tehnologij (RDT)
- Konkurenčnost in program inovacij (CIP)
- Evropski sklad za ribištvo (EFF).

Priporočila Komisije za celostno okoljsko upravljanje

[http://ec.europa.eu/environment/urban/hom_en
.htm](http://ec.europa.eu/environment/urban/hom_en.htm)

[http://www.eustrainingsite.com/ee_programmes.
php](http://www.eustrainingsite.com/ee_programmes.php)